

[Knud Jespersen.]

Nominel kapitalge- vinst.....	189.000	86.000
Gennemsnitlig pris- stigning i samfun- det (72 pct.).....	126.000	54.000
Reel kapitalgevinst..	63.000	32.000

Parcelhus købt i 1970:

Købesum 1970.....	300.000	115.000
Afskrivning (1 pct. p.a.) indtil 1973... ..	9.000	3.000
Købesum efter af- skrivning i 1973..	291.000	112.000
Ejendomsværdi 1973	350.000	155.000
Nominel kapitalge- vinst.....	59.000	43.000
Gennemsnitlig pris- stigning i samfun- det (27 pct.).....	81.000	31.000
Reel kapitalgevinst..	0	12.000

*Landbrugsejendom erhvervet før 13. alm. vur-
dering 1965:*

Areal	25 ha	10 ha
Ejendomsværdi 1965	200.000	85.000
Afskrivning (1 pct. p.a.) indtil 1973... ..	16.000	7.000
1965-værdi i 1973 ef- ter afskrivning....	184.000	78.000
Ejendomsværdi 1973	384.000	178.000
Nominel kapitalge- vinst.....	200.000	100.000
Gennemsnitlig pris- stigning i samfun- det (72 pct.).....	144.000	61.000
Reel kapitalgevinst..	56.000	39.000

Landbrugsejendom købt i 1970:

Areal	25 ha	10 ha
Købesum 1970.....	260.000	125.000
Afskrivning (1 pct. p.a.) indtil 1973... ..	8.000	4.000
Købesum efter af- skrivning i 1973..	252.000	121.000
Ejendomsværdi 1973	384.000	178.000
Nominel kapitalge- vinst.....	132.000	57.000
Gennemsnitlig pris- stigning i samfun- det (27 pct.).....	70.000	34.000
Reel kapitalgevinst..	62.000	23.000

[Knud Jespersen.]

På baggrund af disse eksempler og de nævnte samfundsmæssige virkninger af forslaget anbefaler jeg det til folketingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aase Olesen)
(RV):

Jeg tillader mig herved at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

Landbo- og husmandsforeningerne har i fællesskab rettet en henvendelse til partierne, hvori man foreslår at afskaffe beskatningen af jord, der anvendes til landbrug m. v., og i stedet at indføre en arealafgift.

Arealafgiften skal erstatte de nuværende produktionsafgifter, der ensidigt rammer den forædlede produktion.

Da venstre har fremsat et forslag til ændring af beskatningen af de faste ejendomme, som delvis opfylder henvendelsen fra de to organisationer, har det radikale venstre fundet tidspunktet inde til nu at fremsætte nærværende lovforslag, der helt opfylder ønsket fra organisationerne og samtidig inddrager forskellige offentlige ydelser, der efter partiets mening også bør dækkes af arealafgiften.

Da venstres forslag ikke omfatter et forslag om arealafgift, har forslagsstillerne ment, at det var nødvendigt at fremsætte et selvstændigt lovforslag og ikke nøjes med ændringsforslag til venstres lovforslag. Ved fremsættelse af et selvstændigt forslag sikres, at forslaget om arealafgift undergår de i grundloven sikrede 3 behandlinger i folketinget.

En gennemførelse af venstres forslag alene vil efter det radikale venstres opfattelse skade landbrugserhvervet, og det radikale venstre kan derfor ikke stemme for det. Skaden for landbrugserhvervet sker på to punkter. For det første vil landbrugsjorden stige i pris ved en ensidig ophævelse af amtsgrundskylden, og dermed vanskeliggøres generationsskiftet. For det andet ændrer venstres forslag ikke i produktionsafgifterne, der, som de to landbrugsorganisationer har påpeget det, ensidigt rammer den forædlede produktion. Det er derfor for det radikale venstre afgørende, at der samtidig med afskaffelsen af den amtskom-

[Aase Olesen.]

munale grundskyld sker indførelse af en arealafgift.

Miljøministeren (*Helge Nielsen*):

Herved fremsættes *forslag til lov om ekspropriation til byudvikling*.

I de seneste år er der ved gennemførelsen af lovene om lands- og regionplanlægning og om kommuneplanlægning tilvejebragt et hensigtsmæssigt lovgrundlag for udførelsen af en langsigtet planlægning af arealanvendelsen, der tilgodeser såvel de almene samfundsinteresser som lokalsamfundenes interesser. Lovene forudsætter, at planlægningen realiseres i en bestemt tidsfølge, eller — med andre ord — at jord, der er udset til byformål, også faktisk overgår til bymæssig anvendelse på det af kommunen besluttede tidspunkt.

En sådan styring af byudviklingen i tidsmæssig henseende er nødvendig, for at der kan tilvejebringes en rimelig tidsmæssig sammenhæng mellem de mange led i en byudviklingsproces og derved sikres optimal udnyttelse af investeringerne i de offentlige anlæg, såvel de tekniske anlæg som institutionerne m. v. De nyligt gennemførte love giver imidlertid ikke kommunerne midler i hænde til at sikre jordens overgang til byformål på det rigtige tidspunkt.

I stadig stigende udstrækning har kommunerne i de forløbne år erhvervet, bygget, udstykket og videresolgt jord, som var påkrævet til dækning af behovet for grunde til både boligbebyggelse og industriformål. Det har været og er fortsat den eneste måde, hvorpå kommunerne kan sikre, at en planlagt byudvikling finder sted til rette tid. Det er imidlertid en usikker måde, fordi den afhænger af, om kommunerne kan erhverve jorden i fri handel.

Efter regeringens opfattelse fører de nye planlægningslove og bestræbelserne på at få udført en flerårig økonomisk planlægning i kommunerne til, at der også må gives kommunerne en forsvarlig mulighed for at styre udviklingen i overensstemmelse med planlægningen.

Man kunne tænke sig, at der gives kommunerne beføjelse til at give en privat grundejer påbud om for sit vedkommende at virkeliggøre en tilvejebragt plan. Dette styringsinstrument er valgt i loven om sommerhuse

og camping. Efter denne lovs § 4 kan det påbydes en ejer af fast ejendom inden for et sommerhusområde at udnytte ejendommen som forudsat, når det er af væsentlig betydning for en hensigtsmæssig gennemførelse af den planlagte udvikling i området.

En anden mulighed ville være, at der gives kommunerne adgang til umiddelbart at kunne foretage ekspropriation for derigenem at sikre planlægningens virkeliggørelse. Dette styringsinstrument er valgt i loven om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål. I denne lovs § 7 er der hjemmel til ekspropriation af arealer, som det er af væsentlig betydning at råde over for at sikre gennemførelse af en iværksat planlægning til fremme af befolkningens rekreative interesser, herunder til tilvejebringelse af arealer til feriecentre, campingpladser og kolonihaver.

Regeringen har fundet, at det sidstnævnte styringsinstrument er det mest hensigtsmæssige, når det drejer sig om at sikre gennemførelsen af en byudvikling.

Det må forekomme ganske besynderligt, at vor lovgivning giver mulighed for ekspropriation til fremskaffelse af jord til rekreative formål, men ikke til fremskaffelse af byggegrunde. De lande, vi plejer at sammenligne os med, har for længst indført en sådan ekspropriationsadgang.

En gennemførelse af lovforslaget vil give kommunerne en tiltrængt adgang til som led i den økonomiske planlægning at sikre en rettidig faktisk overgang af et i det væsentlige ubebygget areal til byformål i overensstemmelse med en iværksat planlægning. Der er tale om jord, der skal anvendes til byvækst, og hvis et areal allerede er bymæssigt bebygget, kan det ikke eksproprieres efter lovforslaget.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Endvidere skal jeg tillade mig for folketinget at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod forurening af havet med olie*.

Lovforslaget fremsættes med henblik på Danmarks opfyldelse af en i oktober 1971 af FN's mellemstatslige rådgivende Søfartsorganisation (IMCO) vedtagne ændring i den internationale konvention af 1954 til undgåelse af forurening af havet med olie.